

ÚTON – Menekülés, mobilitás, integráció az első világháború után Magyarországon és Közép-Európában

az MTA BTK Lendület Trianon 100 Kutatócsoportjának és az ELTE BTK Néderlandisztikai
Tanszékének közös konferenciája

Budapest, 2018. november 9-10. (péntek-szombat)

Helyszín: MTA Humán Tudományok Kutatóháza, 1097 Budapest, Tóth Kálmán utca 4.

Előzetes program

NOVEMBER 9., PÉNTEK

9:15

Megnyitó

René van Hell, a Holland Királyság magyarországi nagykövete és Fodor Pál, az MTA BTK főigazgatója

9:30

Bevezető előadás

Peter Gatrell (University of Manchester): *Refugees in modern world history: reflections on the long 20th century*

Szünet

10:45 Közép-Európák

Levezető elnök: Egry Gábor (Politikatörténeti Intézet)

Barbara Lambauer (SIRICE, Paris): *Jewish refugees from Galicia, between frontiers and territories (angol nyelven)*

Pálvölgyi Balázs (Balassi Intézet, Párizsi Magyar Intézet): *Senkiföldjén. Bécs és Budapest lépései a keleti front menekültjeinek eltávolításáért a nagy háború után*

Hamerli Petra (PTE): *Horvát menekültek Magyarországon Trianon után*

Gaucsík István (Historický ústav SAV, Bratislava/Pozsony): *Állam, polgár, jog. Megközelítések Csehszlovákia állampolgársági intézményének vizsgálatához (1918–1938)*

Vita

12: 20 Ebédszünet

13: 30 Élmények és stratégiák I.

Levezető elnök: Szűts István Gergely (MNL VeML)

Bartha Ákos (MTA BTK): *Brád, Verdun, Tamási: a Kráner-család tapasztalattörténete, 1916– 1920.*

Bittera Éva (Magyar Nemzeti Múzeum): *„Szívem, én kimegyek ha lehet a Svájcba – el a szegénytől s pusztulástól.”- A menekülés, mint a magyar arisztokrácia lehetséges válasza az összeomlásra – női források tükrében*

Suslik Ádám (MNL GyMS SL): *Erdélyi menekültek elhelyezése és munkába állítása Bereg és Ung vármegye területén 1916-ban*

Nagy Gábor (József Attila Múzeum (Makó) – SZTE Történelemtudományi Doktori Iskola (Szeged): *Trianon hatása egy makói juhászcsalád életében*

Vita

15:00 Szünet

15:15 Élmények és stratégiák II.

Levezető elnök: Bódy Zsombor (PPKE BTK)

Hornyak Máté (független kutató): *Menekültként a menekültekért és a kisebbségvédelemért – Boér Elek erdélyi református főgondnok menekültügyi és kisebbségügyi tevékenysége*

Erdész Ádám (MNL BML): *A repatriáláshoz vezető út: Márki Sándor naplói alapján*

Ordasi Ágnes (KRE): *„Hazaszeretből” jeles? – A fiumei tanárok érvényesülési stratégiái és lehetőségei az impériumváltások éveiben*

Vita

16:30 Kávészünet

16:45 Gyerekkor és mobilitás

Levezető elnök: Réthelyi Orsolya (ELTE)

Pusztai Gábor (DE): *Vonatok Hollandiába*

Réthelyi Orsolya (ELTE): *Propaganda és problémák. A gyermekakció népszerűsítése Magyarországon és Hollandiában/Belgiumban*

Hajtó Vera (KU Leuven): *Emlékezés, emlékeztörténet, emlékezetstratégiák. A belga–magyar gyermekakciók emlékeinek utóélete*

Petneki Katalin (SZTE) és Petneki Áron (ME): *Bridgewateri levelek: egy 12 éves budai kislány angliai élményeinek forrásanyaga, 1920 – 1921*

Vita

NOVEMBER 10., SZOMBAT

9:00

Módszerek és kontextusok

Levezető elnök: Ablonczy Balázs (MTA-Lendület Trianon 100)

Csóti Csaba (Clio Intézet): *A „trianoni menekültek” létszámának történeti kutatási problémái*

Kránitz Péter (PPKE): *A menekültügy a humanitárius és gyarmati eszmék határán. Néhány gondolat a Nemzetek Szövetsége korai menekültügyi diskurzusához*

Szűts István Gergely (MNL VeML): *Menekültek és kiutasítottak. A honossági ügyek jellegzetességei 1921-1922-ben*

Berkes Antal (University of Manchester): *Az erdélyi optáns nemesség áttelepülése a trianoni Magyarországra*

Vita

10:35 Kávészünet

10:50 Vagonok és otthonok

Levezető elnök: Csóti Csaba (Clio Intézet)

Veszprémy László Bernát (Migrációkutató Intézet): *Zsidóság, menekültek és zsidó menekültek Magyarországon, 1920-1922*

Cserhádi Katalin (NKE Levéltára): *A MÁV menekültpolitikája a széthulló Magyarországon 1918 és 1922 között*

Melega Miklós (MNL VML): *Menekültlakások építése Szombathelyen (1922)*

Hámori Péter (MNL OL): *Kiúttalanság és kiútkeresés. Menekültek életsorsai a budapesti ínséglakótelepeken a Lenke úttól a Mária Valériaig*

Vita–Zárszó

